

Pius Ciprotti, De prole legitima vel illegitima in iure canonico vigenti. Roma 1939. pag. 62.

Ta je dobra monografija uvaženog advokata kod Rimske Rote i poznatog kanonističkog autora bila najprije objavljena u rimskom časopisu »Apollinaris« (1939, 329—397, i 490—519) i onda izdana u zasebnoj knjižici. Razmjerno kratko, ali ipak potpuno i iscrpno su u njoj izloženi sadašnji kanonski propisi i zakonitosti i nezakonitosti rođenja. Svoju raspravu dijeli autor po prirodi predmeta u dva dijela: 1. o zakonitosti, i 2. o nezakonitosti rođenja. U prvom dijelu govori o uslovima za zakonito rođenje i o dokazivanju zakonitosti. U drugom izlaže pretpostavke za nezakonitost rođenja, učinke nezakonitosti, propise za dokazivanje nezakonitosti, te na koncu govori o važnoj pravnoj ustanovi pozakonjenja. Rasprava o pozakonjenju je najopsežnija i ovo za praktični život toliko važno pitanje dobro je, vrlo pregledno i shvatljivo obrađeno. Ipak se ovdje ne možemo složiti s autorovom tvrdnjom, da pozakonjenje naknadnom ženidbom nije više moguće poslije smrti bilo kojega od bračnih drugova (»fieri nequit legitimatio... post alterutrum parentem mortuum« pag. 41 nota 3). To ne može biti ispravno, jer pozakonjenje (kako to uostalom i autor tvrdi na str. 46) ostvareno je naknadnom ženidbom roditelja ipso iure, pa smrt obih ili jednoga od roditelja poslije sklopljenog braka, ne može ni spriječiti ni poništiti pozakonjenja.

Kao manjak smatramo i to, što autor ništa ne donosi o zabilježbi pozakonjenja u matičnim knjigama niti uopće o dokazivanju (dokumentovanju) pozakonjenja.

Autor izlaže i tumači u prvom redu kanonske propise, ali se svagdje obazire i na odnosne odredbe građanskih zakonika, i to: njemačkog, talijanskog, francuskog i švicarskog. Razumljivo je, što se ne obazire na propise staroga austrijskog građanskog zakonika, jer je on na snazi samo još na bivšem austrijskom (i kod nas u Hrvatskoj) području u Jugoslaviji, ali to za čitaoce u nas ipak znači manjak.

Svi ti nedostaci ipak ne oduzimaju mnogo od vrijednosti ovoj dobroj i potrebnoj knjižici, koju zato svima onima koje ovo praktično pitanje mora interesirati, preporučamo.

Dr. Fr. Herman.

1. Herman dr. Franjo, sveuč. prof.: Izmjene u crkvenom bračnom pravu, preštampano iz Kat. Lista, Zagreb 1940, tisak Nadb. tiskare, 8°, str. 32.

2. Anderlič dr. Vilko: Sosijalni problemi I. Vukovar 1940. Tiskara »Novo doba«, 8°, str. 32.

3. Dr. Karl Adam, sveuč. prof.: Krist u svijetu, preveo iz njemačkoga?, izdanje naklade »Fides«, Senj 1940, tisak Tipografije u Zagrebu.

4. Toth dr. Tihomir-Rožman dr. Josip: Karakter, izdanje OMKA Senj (godina?), tisak Narodne tiskare Zagreb, 8°, str. 208.

1. Ova publikacija prof. dr. Hermana, izrađena na osnovi najnovije crkveno-pravne literature, sa svim poželjnim opaskama i dopuncima, otvara zanimiv pogled u jedno veoma važno pitanje duhovne pastve. Rastave brakova su za dušobrižnika još važnije s moralnog